

Política i món contemporani

2012/2013

Codi: 101099

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Graduat en Ciència Política i Gestió Pública	818 Graduat en Ciència Política i Gestió Pública	FB	1	2

Professor de contacte

Nom: Enric Prat Carvajal

Correu electrònic: Enric.Prat@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha. És indispensable el seguiment quotidià d'un diari d'informació general.

Objectius

Aquesta matèria té un caràcter de formació bàsica, aspirant a servir de fonament per al conjunt dels continguts del grau en Ciència Política i Gestió Pública.

Els objectius essencials de l'assignatura són adquirir familiaritat amb el conjunt de moviments, processos i referències que, a escala mundial, han configurat la segona meitat del segle XX i els inicis del segle XXI; ser capaç d'analitzar processos d'abast general; i ser capaç d'expressar oralment i per escrit els coneixements adquirits, i defensar-los en una discussió pública.

Competències

- Demostrar un bon nivell d'expressió oral en diferents registres.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Interpretar els marcs polítics i socials històrics com antecedents explicatius dels actuals, per comprendre millor la realitat actual.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar autònomament.

Resultats d'aprenentatge

1. Demostrar un bon nivell d'expressió oral en diferents registres.
2. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
3. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
4. Interpretar els marcs polítics i socials històrics com antecedents explicatius dels actuals, per comprendre millor la realitat actual.

5. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
6. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
7. Treballar autònomament.

Continguts

Tema 1.- La política en el món contemporani. Estats, ideologies i mercats. L'erosió de la frontera entre *nacional* i *internacional*. L'aparició de nous actors polítics: organismes supranacionals, mitjans de comunicació, ong's ... Cap a l'opinió pública mundial.

Tema 2.- La Guerra Freda: concepte, interpretació de conjunt.

Tema 3.- Els orígens i els primers anys de la Guerra Freda: conferències de Ialta i Postdam; les bombes atòmiques; la guerra civil grega; la doctrina Truman; el pla Marshall; la crisi de Berlín; la creació de l'OTAN. Els moviments contra les armes nuclears en la primera Guerra Freda.

Tema 4.- Descolonització i guerra freda a Àsia: la independència de l'Índia; la revolució xinesa; la guerra de Corea. Altres processos de descolonització: el cas de Palestina.

Tema 5.- Reconstrucció i creixement econòmic a l'Europa Occidental: creació dels Estats de benestar i transformacions socials, 1946 - 1973. La integració europea.

Tema 6.- Economia, societat i política a la URSS i als països de l'Europa de l'Est: planificació econòmica i partit únic. El Pacte de Varsòvia. Dissensions en el bloc de l'Est: els casos de Iugoslàvia i Hongria.

Tema 7.- La crisi de Suez de 1956 i l'emergència del món àrab. La independència dels estats africans. Els populismes a l'Amèrica Llatina. La revolució cubana. La noció del "Tercer Món". La conferència de Bandung: el projecte d'un món "no alineat".

Tema 8.- El racisme i el moviment pels drets civils als Estats Units.

Tema 9.- La guerra de Vietnam i els moviments d'oposició a la guerra als Estats Units i a l'Europa Occidental.

Tema 10.- Els moviments estudiantils al llarg de la dècada de 1960. El Maig del 68 francès. La "contracultura". La "primavera de Praga".

Tema 11.- La revolució de la vida privada: la segona onada de moviments feministes i els moviments d'alliberament gai.

Tema 12.- Les transicions democràtiques: anys 70, Europa del Sud (Grècia, Portugal, Espanya); anys 80, Amèrica Llatina; anys 90, Europa Central i Oriental. Tipus de canvis, etapes, dificultats i conseqüències.

Tema 13.- Les crisis econòmiques de la dècada de 1970, la reacció conservadora i les seves conseqüències socials. La crisi del petroli i el sorgiment de la consciència ecologista.

Tema 14.- La Segona Guerra Freda. Els moviments per la pau i el desarmament de la dècada de 1980. La dissidència a l'Europa de l'Est. El final del "socialisme real", la dissolució de la URSS i el final de la Guerra Freda.

Tema 15.- El procés de construcció de la Unió Europea. Les diverses etapes i la crisi actual.

Tema 16.- Les arrels històriques del conflicte Israel - Palestina. L'evolució del conflicte i el seu impacte mundial. Les dificultats de les negociacions .

Tema 17.- La "globalització" econòmica i comunicativa, davant de les democràcies nacionals. Les organitzacions internacionals. Els moviments altermundistes i el Fòrum Social Mundial.

Tema 18.- Al Qaeda: els atemptats desembre de 2001 i la guerra global contra el terrorisme. Les guerres a l'Afganistan i a l'Iraq. El conflicte amb Iran.

Tema 19.- Les crisis econòmiques a partir de 1990 i la crisi global actual (financera, ambiental, alimentària). Les polítiques econòmiques i socials dels organismes internacionals i dels principals països capitalistes. Els moviments dels indignats: 15-M i Ocupa Wall Street. El sorgiments de noves potències econòmiques: els països "emergents" (Brasil, Rússia, Índia, Xina, Sudàfrica).

Metodologia

La dedicació a aquesta assignatura es concreta en diversos tipus d'activitats, cadascuna amb una determinada càrrega docent. El seu valor, 6 crèdits ECTS, implica una dedicació total de 150 hores, que es distribuïran en diversos tipus d'activitats:

a.- Activitats dirigides, amb presència del professor. Inclouran classes magistrals i, a partir de la quarta setmana del quadrimestre, sessions de seminari en grups més reduïts, en les quals els alumnes hauran de fer exposicions sobre el contingut temàtic de les lectures que fixarà el professor.

Aquestes activitats representen, aproximadament, el 30% del temps de treball de l'alumne.

b.- Activitats supervisades, realitzades fora de l'aula, i seguint les indicacions del professor. En particular, hauran de preparar:

- un treball en grup de 3-4 alumnes.

- un treball individual.

Aquestes activitats representen, aproximadament, el 20% del temps de treball de l'alumne.

c.- Activitats autònomes, que realitza cada alumne pel seu compte, per a la completa preparació del programa, mitjançant lectures bàsiques i documentació addicional de caràcter específic.

Aquestes activitats representen, aproximadament, el 50% del temps de treball de l'alumne.

El procés d'aprenentatge i adquisició de competències serà supervisat pel professor a través de tutories individuals i/ o de grup.

El Campus Virtual i l'Aula Moodle seran els espais que vehicularan la informació relacionada amb l'organització de l'assignatura.

NOTA IMPORTANT: Les activitats de seminari estan condicionades a la disponibilitat del professorat necessari per a dividir els grups de l'assignatura en subgrups prou reduïts com per a fer possible la participació de tots els alumnes.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Magistrals	32	1,28	1, 2, 4, 5, 6
Seminaris	8	0,32	1, 2, 4, 5, 6
Tipus: Supervisades			
Treballs (individual i en grup)	30	1,2	4, 5, 6
Tipus: Autònomes			
Estudi i lectura de materials	72	2,88	4, 5, 6

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura constarà de:

- l'assistència regular a classe, que té un valor del 20% de la nota final
- la participació en els seminaris, que té un valor del 20% de la nota final
- la realització d'un treball de grup, que té un valor del 15% de la nota final
- la realització d'un treball individual, que té un valor del 20% de la nota final
- la realització d'un examen final, que té un valor del 25% de la nota final (l'examen final tindrà lloc en data i lloc fixats per la Facultat)

El procediment per superar l'avaluació continuada és aprovar, amb un 5 com a mínim, els diferents instruments de l'avaluació continuada.

La concurrència a una de les activitats d'avaluació esmentades és incompatible amb la qualificació de "No Presentat".

Hi haurà una avaluació compensatòria per aquells alumnes que, després de seguir l'avaluació continuada, no hagin superat alguna de les activitats avaluades. L'estructura i el contingut d'aquesta avaluació compensatòria serà determinada en el seu moment pels professors de l'assignatura.

Cada professor establirà un mecanisme i uns terminis de revisió de tots els materials que formen part de l'avaluació. Els alumnes podran sol·licitar aquesta revisió als respectius professors

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	25	2	0,08	4, 5, 6
Participació seminaris	20	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Treball en grup	15	2	0,08	3, 4, 5, 6, 7
Treball individual	20	2	0,08	3, 4, 5, 6, 7

Bibliografia

Pel seguiment de l'assignatura, l'alumne ha de llegir, amb caràcter obligatori, els llibres següents:

JUDT, Tony, *Algo va mal (El món no se'n surt)*, Madrid, Taurus

McMAHON, Robert J., *La Guerra Fría. Una breve introducción*, Madrid, Alianza

Per a un millor aprofitament de l'assignatura, els alumnes han d'utilitzar una de les dues obres següents:

FONTANA, Josep, *Por el bien del imperio. Una historia del mundo desde 1945*, Barcelona, Pasado & Presente

HOBBSBAWM, Eric, *Historia del siglo XX*, Barcelona, Crítica

Bibliografia complementària:

ARACIL, R.; OLIVER, J. ; SEGURA, A., *El mundo actual. Desde la Segunda Guerra Mundial a nuestros días*, Barcelona, Servei de Publicacions de la U.B.

GARCÍA DE CORTÁZAR, F.; LORENZO ESPINOSA, J.M., *Historia del mundo actual, 1945 - 1995*, Madrid, Alianza

JIAN, CH., *La China de Mao y la Guerra Fría*, Barcelona, Paidós

JUDT, T., *Postguerra. Una historia de Europa desde 1945*, Madrid, Taurus

KRUGMAN, P., *El retorno de la economía de la depresión y la crisis actual*, Barcelona, Crítica

LEFFLER, M., *La guerra después de la guerra. Estados Unidos, la Unión Soviética y la Guerra Fría*, Barcelona, Crítica

MARICHAL, C., *Nueva historia de las grandes crisis financieras. Una historia global, 1873-2008*, Barcelona, Debate

REINHART, C. M.; ROGOFF, K.S., *Esta vez es distinto. Ocho siglos de necesidad financiera*, Madrid / Mexico, Fondo de Cultura Económica

VEIGA, F., *El desequilibrio como orden. Una historia de la posguerra fría 1990-2008*, Madrid, Alianza